

NEVESTA Z MILIJONI.

(Nadaljevanje romana "Grof Monte Cristo" in nadaljevanje romana "Vladar sveta")

Spinal Al. Dumax.

Polovinski L. J. P.

"Kako vama ugaja?" vpraša don Luis ponovno. "Ona je dekle iz moje haciende, krasna stvarica. Indijanci govorijo o njej, da uganja čarovnije. Mogoče opazimo pozneje kaj zna. Na vrsti je sedaj indijanska krst. Biti moramo popolnoma mirni." V sredini votline se je nahajal oltar, kot smo že prej omenili. Okrašen je bil z najbolj raznovrstnimi slikami peganstva, s škorpijoni, kožami psov, netopirjev, kač, orlov in drugih živalij. Duhovni so prihajali in odhajali ter praznovali raznovrstne ceremonije, da so vzbujali pri občinstvu več spoštovanja. Blagoslovljali so krožnike in nože, vpraševali so malike, klečali, molili, mrmrali, dokler niso bili vsi Indijanci zbrani v votlini. Potem se dvigne divje kričanje, tekem katerega nesejo štiri matere svoje novorojence k oltarju, kamor jih položijo. Kakor hitro so položile otroke na oltar, so poklekale pred žrtvenikom.

Potem so se pa začele ceremonije indijanskega krsta. Poleg dečkov so položili duhovni meče in poljedelska orodja, poleg deklic pa gospodinjске priprave. To naznanja njih poklic v življenju. Konečno pa so spustili vsakemu otroku nekaj krvi iz ušes ali jezika, kar pomeni, da se operejo indijanski otroci krščanskega krsta. Zajedno posvetijo te otroke posebnemu poganskemu bogu, Nagualu, s katerim ostanejo tesno združeni celo življenje. Poleg tega se pa obhaja še stotine drugih vseh stvari, nad katerimi bi se izobražen človek ne samo smejal, pač pa celo pomiloval priproste Indijance.

S "krstom" so bile ceremonije gotove, in vsi navzoči Indijanci glasno zakričijo. Potem pa prinesejo med navzoče velike vrče, iz katerih se Indijanci napajajo.

"Poskusite," reče Guarato Edmondu. "Pijača ne bo škodovala, ker opijani samo Indijanci, ki niso vajeni opojnim pijačam."

"Ne pij," reče Alfonso tiho, toda odločno. "Pijača prav lahko opijani, ker mi je znana."

Edmond ni hotel piti. Opazil pa je takoj, da je začela pijača na Indijance upljevati. Postali so bolj divji, živahniji in bolj razposajeni. Mlada dekleta so začela plesati s plapolajočimi lasmi in razprostrtimi rokami, pa v posebnih gručah. Nekateri so se oblekle, druge pa ne. Lepa Indijanka, na katero je don Luis opozoril svojega tovariša, je bila še vedno neoblečena. Se vedno kleči pri oltarju, globoko zamišljena, glavo sklonjeno na bujna, mlada prsa. Zdelo se je, da je predmet verske blaznosti, ker najbrž ni vedela, kaj se godi okoli nje.

Divjanje je postalo čimdalje huje. Vrči z opojno pijačo so romali od roke do roke. Vse je kričalo, plesalo ali se drugače zvičalo; ves prizor je bil podooben pravim orgijam. Don Alfonso je izrazil željo, da odidejo; toda ugovarjal je don Luis, katerega je posebno bodla lepota mlade Indijanke.

"Caramba!" reče, "Kako je deklica postala čista! 'Ko sem pretečeno jesen zapustil svojo haciendo, je bila še otrok. In v resnici zasluži, da se jo občuduje. Sicer pa ima jako rada moško družbo.'"

"Res?" vpraša Edmond. "Torej ste imeli z njo že razmerje?"

"Gotovo," odvrne Guarato smehljaje. "Komur Indijanka ugaja, ta ne prosí, pač pa jo vzame, in Indijanka je zadovoljna. Odkod pa bi sicer mestici prihajali? In Diaza je lepa igrača. Moji gospodje sosedje so neprestano za njo, kakor puma za jagnjetom. Toda zdi se mi, da ljubim samo mene."

In ko konča don Luis te besede, dvigne Indijanka glavo. Motno pogleda po obrani množici, potem pa prime za vrč na oltarju in naredi dolg požirek. Naenkrat se pa strese, zgrabi za bodalo na oltarju in silovito zamahne po zraku.

"Ah!" izklicne Guarato, "bojni ples bo plesala — prav je, lepa zabava se nam nudi. Enake postave kot jo ima ona, ne dobite kmalu."

In prav je imel. Deklica se pankanat zavrti okoli oltarja, suče z nožem po zraku, se skloni naprej, potem nazaj ter stransko zakriči. Potem se pa vrže na tla, se plazi naprej, zopet plane kvišku, maha z nožem, pol pleše pol hodi, prav kakor Indijanec, ki zasleduje sovražnika.

"Diaza pleše! Diaza pleše!" kriči več Indijancev, in kmalu se zbere cel trp množice in žensk okoli nje. Tudi Edmond in Alfonso vstaneta. Bil je res čudovit pogled.

Večkrat napade deklica navidez z noži okoli stoječe Indijance, ki so se v strahu umaknili. Zdajci se privklat približa tujcem. Kot kača se je zdel Alfonso in Edmond, ko se je vila na svojih nogah, to rujavo, golo telo, na katerega je padal rudeči ognjeni svit. Zdelo se je obema kot bi mahoma pred njima oživela brončena slika. Trikrat zaviti nož proti tujcem, ki pa se niso umaknili, ker niso hoteli pokazati strahu, ker so vedeli, da je vse skupaj le igra. Diaza je prišla do vrhunca svoje razposajenosti. Nosne luknjice ima široko odprte, oči se svetijo, bliskovito pogleda po tujcih, potem se zapodi okoli njih in vrže svoje bodalo proti njim. Edmond pade na tla, kajti bodalo je zadelo njegova prsa. V istem hipu pa je izginila Diaza v trum Indijancev.

"Da je bodalo bolj ostro, tedaj bi me dekle lahko ranilo," reče Edmond smehljaje in se sklone, da pobere bodalo, ki je padlo iz rane na tla.

"Moj Bog — saj vendar nisem ranjen?" zakliče Guarato. Blazna deklica! Kdo bi si to mislil! Pustite bodalo. Mogoče je zastrupljeno!"

"Oho!" reče Edmond, "ta bi bila pa slaba. Kajti ranjen sem vseeno, dasiravno prav lahno."

"Za božjo voljo!" kriknje Alfonso, ki je postal blede kot smrt. "Odpnite suknjo. Pokazite rano!"

Ze si je odpel Edmond suknjo in srajco. V sredi prs se pokaže nekaj krvavih kapljic. V istem trenutku pa zgrabi za roko Alfonso, da se opre. Toda njegova roka omahne, noge ga ne drže več, in kmalu pade na tla.

"Sveta devica nebeska!" kliče Guarato, ko vije roje. "Bodalo je bilo zastrupljeno. Kaj naj naredimo? Kje je rešitev! Na pomoč, na pomoč!"

"Da, pomoč, če bi bila roka," reče Alfonso mrtvaško blede. "Bog v nebesih, tu se je zgodilo lopovstvo. Mož, Guarato, pomagajte mi, sicer bom mislil —"

Medtem je dvignil truplo Edmonda, ki je že otrpnilo in je nesel na oltar. Nekaj Indijancev pride bližje. Hlinijo globoko žalost in vijejo roke.

"Kakšen strup pa je?" vpraša Alfonso. "S svojim življenjem mi odgovarjate za življenje tega tujca, vsi vi, ki ste tu navzoči. Vi morate vedeti, kakšen strup je bil. Kdo je zastrupil bodalo?"

"Strup se imenuje karari," odvrne neki stari Indijanec. "Nobene rešitve ni. Strup je zadel prsa."

ven, in gleda zdaj na mrtvega, zdaj Alfonso. Vse se mu je čudno zdelo. Ali je res taka pomoč zoper ta strup, o katerem je bil prepričan, da gotovo smrtno deluje? Ali ne zadostuje najmanjša količina tega strupa, če se pomeša s krvjo, da usmrti najmočnejšega človeka?

"Prinesite mi tenko cev z ostrim koncem," reče Alfonso nekemu Indijancu. Potem pa preide vrat Edmonda. Iz žepa potegne fin nož; za trenutek se strese, potem pa zasedi nož v vrat in dvakrat zareže. Edmond se ne gane. Povsem je bilo soditi, da je bil že mrtev.

"Hiti v Mirador in pokliči gospoda Ratoriusa z nekaj služabniki," zakliče Alfonso nekemu Indijancu. S seboj naj prinese zdravila. Gorje onemu, ki me ne posluša. Vse skupaj vas zaprem kot morilce!"

Indijanec odbeži, Alfonso se

pa sklone in pihava ustni sapo v malo vratno odprtino. Ko opeha, prisili Indijance, da gredo naprej. Tako se menjujejo med seboj, dokler ne dobe fine cevke, katere se potem poslužujejo.

Vsi so razumeli, da skuša Alfonso mrtliča obuditi. Toda kaj bo to koristilo? Mrtvi ne more več živeti.

Zunaj se otrpnilo vse življenje. Novica o nesreči je Indijance streznila in zbaši so se kazni. Mislili sta dve uri. Od časa do časa preide Alfonso Edmonda. Njegovo obličje je zadelo bolj miren obraz. Mogoče je dobil kaj upanja?

Zdajci se zgane truplo Edmonda. Toda očividno se je moral vršiti silen boj v telesu otrpjenega, predno se je prebudil iz mrtvaškega spanja. Polagoma, kot bi imel teške kamne na prsih, prične Edmond dihati. Takoj zapre Alfonso odprtino na vratu. Potem se pa Edmond zgane na nogah in rokah, truplo se prične zvijati, potem pa makriči. Alfonso stoji v globoki žalosti poleg prijatelja, teške solze mu padajo po licih. Razumel je da se vrača življenje v to truplo le po velikanskem boju, ki ga je moral prestati telo.

V tem hipu pride Ratorius s svojimi služabniki. Alfonso ga pokliče k sebi in mu polagoma pove, kaj se je zgodilo, dočim neprestano drgne Edmondovo truplo z volneno ruto.

"Mogoče imate kak obliž ali sredstvo, ki zapre rano?" vpraša Alfonso. Seveda je Ratorius prinesel vso to pripravo s seboj, katero je takoj uporabil pri Edmondu. Medtem je začel mladi kapitan redneje dihati; dasiravno se je njegovo telo še vedno borilo z velikimi bolečinami. Alfonso ga zavije v več volnenih odev in mu zdaj pazdaj vlija kapljice vina na ustnice.

"Zaspali bi moral," reče Alfonso. "Hvala Bogu, rešen je. Sredstvo, s katerim sem ga rešil, mi je razodel neki star zdravnik v Franciji lansko leto, ko sem se mudil v Parizu. Dotični zdravnik je študiral razne strupe, in se je mudil svoje dni tudi v Meksiki. Upajmo, da ne bo slabih posledic."

Prijatelji se posvetujejo, kaj naj naredijo z Edmondom. Zaprli je oči in globoko ter teško dihal; toda spal ni. Treba mu je bilo dolgega počitka. Pa tudi Alfonso in Ratorius sta postala zaspala. Alfonso torej naroči Indijancem, ki so mu bili udani, naj čuvajo nad Alfonso in naj ne pustijo nikogar blizu, tudi don Louisa ne. Nato se pa zavije v odejo in se vleže s hacienderom k počitku.

Dalje prihodnjic.

Dalje prihodnjic.

Dalje prihodnjic.

Dalje prihodnjic.

6205 St. Clair Ave.
V Modicevem posloppju.

Belaj & Mocnik,

SLOVENSKA KROJAČA IN TRGOVCA Z VSO MOŠKO OPRAVO.

Velika Razprodaja Poletnega Blaga

SE PRIČNE V SOBOTO, 25. JULIJA 1914.

k kateri so uljudno vabljeni vsi rojaki, ker razprodaje so pri nama jako redke, zato pa sedaj nudiva rojakom res dobro blago po skrajno znižanih cenah, ki vas primorajo, da kupite. Pri nas ste vedno točno in pošteno postreženi, dobite vedno dobro in trpežno blago. Rojaki, poslužite se sedaj te prilike, ker razprodaja moških potrebščin, kjer bi kupili obleke in druge potrebščine, ni vsak dan.

V SLEDEČEM PODAJEMO NEKOLIKO CEN:

Moške obleke:

\$17.00 poprej, sedaj	\$12.00
\$15.00 poprej, sedaj	\$10.00
\$12.00 poprej, sedaj	\$9.00
\$10.00 poprej, sedaj	\$7.50

Moške hlače.

\$4.00 vredne, sedaj	\$3.00
\$3.50 vredne, sedaj	\$2.50
\$3.00 vredne, sedaj	\$2.25
\$2.50 vredne, sedaj	\$1.75
\$2.00 vredne, sedaj	\$1.50
\$1.50 vredne, sedaj	\$1.15
\$1.00 vredne, sedaj	75c

Obleke za dečke:

\$4, \$3.50, \$3, \$2.50 obleke, sedaj .	\$1.50
Otročje hlače, \$1 vredne, sedaj po . .	50c
Otročje hlače, 50c vredne, sedaj po . .	30c

Moške srajce:

\$2.00 srajce vredne, sedaj po . . .	\$1.50
\$1.50 srajce vredne, sedaj po . . .	\$1.15
\$1.00 srajce vredne, sedaj po . . .	75c
50c srajce vredne, sedaj po	40c

Kape:

\$1 kape po 65c, 50c kape po 35c, 25c kape po 15c

Moške delavne srajce:

Črne, modre in pisane srajce, 50c vredne, sedaj po .	40c
--	-----

Letna spodnja obleka:

Bela in rujava spodnja obleka, 50c vredno, sedaj po .	40c
Modra rujava ali pisana spodnja obleka 50c, sedaj . .	35c

Union suits:

\$1.50 union suits vredni, po	\$1.15
\$1.00 union suits vredni, po	75c
50c union suits vredni, po	35c

Moški klobuki:

\$3.00 klobuki vredni, sedaj po . . .	\$2.25
\$2.50 klobuki vredni, sedaj po . . .	\$1.75
\$2.00 klobuki vredni, sedaj po . . .	\$1.50
\$1.50 klobuki vredni, sedaj po . . .	\$1.00
\$1.00 klobuki vredni, sedaj po . . .	75c

Slamniki:

\$3.00 slamniki vredni, sedaj po . . .	\$1.75
\$2.50 slamniki vredni, sedaj po . . .	\$1.50
\$2.00 slamniki vredni, sedaj po . . .	\$1.25
\$1.50 slamniki vredni, sedaj po . . .	90c
\$1.00 slamniki vredni, sedaj po . . .	60c

Pri tej razprodaji ne dajemo in ne zamenjamo nobenih vrednostnih tiketov. V našem izloženem oknu si lahko zberete obleko, izdelano po najnovejšem kroju za \$15.00

BELAJ & MOČNIK, 6205 ST. CLAIR AVE.

Kličejo vas v smrt.

Pozivajo vas avstrijski konzuli, da se jim javite, da vas pošljejo tja, kjer se vrši krvavi ples, kjer se ima kri prelivati, kjer izgubite svoje roke, noge, glavo ali celo življenje.

Pozivajo vas in vam celo ponujajo plačano vožnjo, dobro vedo, da one dolarje, katere vam dajo za pot, dobijo zopet od vas stokrat nazaj v staro domovino, ki vam zaplenijo vaše premoženje, vašo lastnino in z ogromnimi davki. Pozivljejo vas nazaj v staro domovino, iz katere so vas pregnali, ker niste imeli kruha ne denarja, da bi se živeli. Pozivljejo vas iz tega mirnega kraja, kjer skušate z delom preživeti sebe in družino, kar vam je bilo nemogoče v Avstriji.

Kličejo vas sladko in milo oni ljudje, ki so vas v stari domovini z bičem tepli, kadar ste se pritožili, da se vam godi krivica.

Kličejo vas, da greste morit one, katerim je svoboda mila in draga, in ki so pripravljene, da s svojim življenjem do zadnjega moža branijo svoje pravice in svojo domovino!

Kličejo vas, da se greste morit in klat ne za korist svoje domovine, ne za vašo korist, ni za svoj narod, pač pa za korist starega blazneža na Dunaju, ki vam je spil življensko kri že zdavnej prej, in sedaj hoče, da popolnoma ugonobi narode v državi.

Kličejo vas, da pomagata klati in moriti svoje rodne slovanske brate, katerih krvnih sorodniki ste vi Slovenci, da pomagata utrditi germanstvo, ki nas hoče zatreti v prah!

Kličejo vas, da greste rešiti ono, kar so naši očeti tolikokrat reševali, ker so jim prej obetali zlato in bogastvo, in tedaj, ko so naši očeti odbili silnega Turka iz avstrijskih pokrajin, tedaj so pa vas vrgli med smetki kakor pes ogleda no kost!

Kličejo vas, da uničite našo narodno bodočnost, da postanete krvniki svoje lastne svobode, da ubijate sami sebe.

Kličejo vas, da greste osloboditi ono, kar nas je večno zatiralo, da okrepite moč našim tiranom in krvnikom, da ohranite ono, kar nam je ustvarilo lakoto, da rešite ono, kar nas je ostrupilo v Avstriji.

In vi bratje slovenski, ali morete iti v krvavo moritev in klanje, ne da bi poprej vse to premislili? Ali vam ne zbruhne gnjev na dnu duše, ko se hočete postaviti v bojne vrste za naše največje nasprotnike, za nemško habsburško rodbino, ki ne pozna našega naroda drugače kot pri krvnem davku.

In ko premislite, bratje, da vas ne kličejo, da branite lastne domove, pač pa vas kličejo da greste rušiti bratske domove, tedaj bratje slovenski — vi ne boste šli na krvavo potje!

Ko premislite, da s tem pozivom ne greste za korist domovine, ne za korist svojega naroda, pač pa v pogibelj naše bodočnosti, tedaj bratje goto-

ste morit brata, da pomagata sovražnemu Nemcu. Zgražali se boste o tem, ker je vojak prisiljen, da strelja na ono, kar mu je v srcu sveto, da mora streljati na ono, kar je njegovo. In uprta se bo duša vaša raditega, in povedali bodeste svoj gnjev prijatelju svojemu, ta bo povedal naprej, in močno zvezo bodeste storili med seboj, da za vas ni klanje, ne moritev, ne opustošenje, ne parjenje src in duš sorodnih bratov, pač pa je za vas kultura, izobrazba in omika. In povedala vam bo tudi duša vaša: Zakaj ne bi pazil sam na svoje telo in zdravje, zakaj bi šel v klanje, da me zakoljejo in postrele kot nemo živino? Ali nisem za nič boljšega na svetu ustvarjen? Bičali so vas, dokler ste bili pri njih, umaknili ste se, in sedaj vas hočejo nazaj, da pomagata moriti, in po storjeni moritvi, dobite zopet biče na hrbte.

Ne boste se odzvali, slovenski bratje, niti najslajšim besedam avstrijskih konzulov. Pokažimo vsaj tu v svobodni državi, da nismo hlapci, ubijalski panduri, pripravljene udariti po onem, ki nam je brat!

Silni dolgovi evropskih držav.

Sedaj, ko smo na pragu splošne in najbolj grozne vojne, kar jih je svet videl, nastane vprašanje, kje se bo došlo tisoč in tisoč milijonov, katere bo treba za vojne potrebe, za topove, smodnik in streljivo! Avstrijski cesar je na svoja stara leta povzročil neskončno prelivanje krvi, ob enem je pa povzročil, da se cela Evropa postavi na noge, da se bo po vseh državah trsil ljudski denar kot blazno. Kmetije so opustošene, tovarne zaprte, nevedni delavci in kmeti pa se oblačijo v vojaške suknje, opašajo se z bajoneti, vržejo na rame puške, in dočim zori doma žito in kličje pridnega kmetiča, da spravi kaj za zimo, gre v vojsko, kjer kolje in mori. Milijone siromakov bo naredila splošna evropska vojna. Kralji in cesarji se pogovarjajo o vojski. Toda ali imajo oni zadnje besede? Ljudje mislijo, da je tako. Če bi šlo po cesarjevih in kraljevih besedah, tedaj bi se ljudje medseboj prestopali. Cesarji in kralji znajo že tako nahujskati ljudi. Toda dočim pripravljajo ti vladarji milijone bedne mase, da si razkolje glave, stoji za vladarji nevidna vlada, še močnejši vladar kot vsi cesarji in kralji skupaj, tako silna moč, ki lahko premaga zlahka vseh 30 milijonov vojakov, katere postavi Evropa na bojno polje. In ta silna moč, ki presega vsakega najmočnejšega vladarja, je — denar!

Vojska Evrope je v resnici ogromna, mašinerija izvrstna, topovi dobro vlti, puške dobro merijo, toda kdo bo dal tem vojakom denarja, kdo bo plačal njih puške, njih topove, kdo bo kmetom poravnal škodo, ko se opustošijo polja?

Zato pa je treba ob tem času splošno zmešnjavo pogleda-

na leto oderuških obrestij judovskim bankirjem. In sledeči so možje, ki dajejo denar raznim državam: Rothschild, Morgan, Cassel, Wertheimer, Hirsch, baron Horacij Gunzberg, Camandos, Goldsmith, Sterns in Pereire. Ti bankirji posojujejo vladam denar, ti bankirji držijo usodo narodov v svojih rokah, ker če ti denarja ne dajo, ga vlade ne morejo dobiti nikjer. Ljudje v Evropi sploh nimajo nobene svoje vlade, vladani so od denarnih mogotcev, ki se igrajo z ljudsko usodo, kakor se jim ljubi. Nobena narodnost v Evropi ni neodvisna. Denarni kralji narekujejo postave. In ali mislite, da se morejo države kaj znebiti teh dolgov? Nikdar. Dvajset let ne dobijo denarja od vseh davkov skupaj, kolikor so dolžne, in če pomislimo, da plačujejo po 600 do 700 milijonov na leto obresti, tedaj ste lahko prepričani, da se tega dolga nikdar ne morejo rešiti pač pa ga čimdalje večati, ker silno oboroževanje stane ogromno denarja. Zato se pa evropski vladarji ne smejo ganiti, ne da bi vprašali dovoljenja denarnih tiranov. Ako reče bankir, da lahko posodi za vojsko denar, tedaj napove cesar vojsko, če pa reče bankir, da ne more dati kredita, tedaj stisne cesar rep med noge in molči. Avstrija je baje dobila posojilo za to vojsko od Rothschildov. Rothschildom pa je moral avstrijski cesar obljubil velikanske koncesije, da so posodili denar, in zopet bo siromasna Avstrija guljena in guljena, da se bo kmet in delavec zviljal v lakoti in nevolji, radi moralnih naklepov njih božanskih in denarnih vladarjev.

In če se danes ali jutri zgrajijo evropske velesile, bo zopet odletelo nekaj tisoč milijonov v žepu judovskim bankirjem. Plesali sicer ne bodo dolgo, ker ti bankirji imajo natančno preračunano, koliko kredita smejo dati cesarjem. Kadar mislijo, da je dovolj, namignejo, da se boj neha, in vsa bojna slava preneha. Zato se pa cesarji in kralji po milosti božji lahko bahajo s svojim patriotizmom le toliko časa, dokler jim puste judovski bankirji. Potem pa pride lakota, revščina, beda in druge človeške nadloge. Ubogi evropski narod!

Dopisi

Chicago, Ill. Cenjeno uredništvu! Opazovati naravne in umetne krasote dva in pol milijonskega mesta Chicago bi bilo nekoliko preveč, ker je mesto Chicago kot sedež štirih slovenskih listov, vsaj deloma znano slovenski publiki. Krasni so zlasti javni parki, ki so ponoči radi čarobne razsvetljave enaki pravljničnim paradizom zakletih princezin. Slovenci je tu menda do 4000 nekaj jih je skupaj okoli slov. cerkve, drugi so pa tako raztreseni, da jih je jako težko najti. Posamezne rodbine se doojijo pomešane med Poljake, Srbi itd. in vseh štirih straneh tega velikega mesta.

Delavske razmere v Chica-

go in naprej ostanejo se naprej trdi avstrijski Kranjci? Kakor sem čul, so dobili avstrijski konzuli povelje zbornati skupaj kolikor mogoče veliko "Avstrijev" za vojno proti Srbiji. Vsak pošten Slovenec mora vedeti, kaj mu je treba narediti. Mislim, da se ne bo dobil, ki bi odinil na vojno proti bratskim nam Srbom na ljubo kronanemu tiranu Avstrije, nemškemu lopovom, našim največjim tlačiteljem.

Dne 28. julija je odšlo iz Chicago kakih 600 Srbov v domovino, in baje je pripravljenih še kakih 10000, ker tu je velika srbska naselbina. Drugih posebnih poročil za danes nimam. Obiskal sem g. Kondo od "Glas Svobode", g. Petriča urednika "Proletarca", g. Zavrtnika pri "Glasilu" in g. Keržeta, urednika "Našega Gospodarja", gl. tajnika SINP John Verderberja in druge ter bil povsod prijazno sprejet. Pozdrav rojakom

Anto Sabec,
pot. zastopnik.

Cleveland, O. Dolgo se nisem oglašil v javnosti, toliko bolj sem pa zasledoval politiko in gibanje med Slovenci. Marsikaj je prišlo nečednega v javnost, in vse to bi se pozabilo, da ne bi bilo tu nekaj faktorjev, ki po Jolietu neprestano hujskajo o Clevelandu, in sicer ravno oni, ki žive od kravih žuljev delavstva.

Slučajno dobim v roke 25. julija Am. Sl., kjer čitam veliko klobaso v obliki dopisa iz Clevelanda. Tu sem tudi čital: Združili so se socialisti, svobodomiselci, narodnjaki, da zidajo brezverski dom, tako, nekako je bilo pisano. Podpis je bil nekoga Robavska.

Namen dopisnika je bil, da postavi kolikor mogoče v slabo luč clevelandsko napredno javnost, posebno one rojake, ki so začeli agitacijo med clevelandskimi Slovenci za narodni dom v Clevelandu. Če se ne motim, je ta dopis v zvezi s kaplanom Omanom. Ta človek je zello razpunit, slišal pa nisem še nikdar, da bi naredil kaj koristnega dela za slovenskega delavca v naši naselbini. Treba mu je večkrat kaj dati pod nos. Da bi ga spreobrnil, o tem niti govora ni, ker take vrste blufarji nimajo toliko razuma, da bi se zavedli, da športno živijo na stroške človeške nezavednosti.

Da se je začela agitacija za slovenski narodni dom v Clevelandu, je bil že skrajni čas, da se ni stvar že prej začela, bili so gotovi vzroki. Potreba časa zahteva, da se sedaj toliko bolj požurimo. Kdor se čuti, da je Slovenec, naj pride v vrste naprednih Slovencev. Ako delujemo z združenimi močmi, ne oziraje se na politična ali versko prepričanje, potem je stvar gotova. Tudi vsi sovražni naklepi kaplana Omana ne morejo podreti narodne ideje, kadar narod kaj zahteva. Skrbimo, da bo šola dobro vodstvo imela, da se ne bo v šoli politika uganjala in trustijane zibal, in naj se nikar ne zaganja brez potrebe v slovenske delavce. Oman je še mlad fant, delal še ni nikdar nič, po večletni študiji za svoj poklic je zgubil zadnji čut do delavca trpina. Kot tak naj ne hodi v javnost, naj ne napada delavskih organizacij. Naprednim Slovincem pa kličem: Naprej za Slovenc-

služi kot navaden delavec! Mišl sem si: Vrag te vdiši poljanski, saj imaš en tavitent dolarjev na leto plače, vsak dan maše po petakih ali desetakah, krste, poroke, pogrebe, žegnaja, koliko pa pride vse to skupaj? Kaj si že toliko ob pamet, da niti računati ne znaš več, ker imaš vsega preveč? Rev. Kranjcu je dobro znano, da za služi navaden delavec -1.50 na dan, on pa v četrte ure desetaki, in zraven pa še kriči, da daj, pa daj! E vraga, odkod bode mo pa vzeli, kaj bode mo pa za sebe imeli? Delavec, ki ima 5 ali 6 otrok, in ki zasluži \$1.50 na dan, pa naj gre računat, koliko mu bo ostalo, da se preživi z družino. Delavec mora živeti v mali bajti z družino, dočim se Janezu v Jolietu gradi nova palača, delavec ti pa delaj in garaj, molči in polni žepa Janezu.

Ravno takraj, ko je bila seja za novo župnišče, se je drznil eden izmed vernih ovčic vprašati, koliko bo župnišče veljalo slovenske delavce v Jolietu. Janez je odgovoril, da ne bo toliko kot šola, a za šolo je bilo odločeno \$28.000, pa že sedaj velja čez \$35.000, pa še ni zgrajeno. Bojim se, da bo ravno taka z župniščem, pa se bode mo zadovoljili gospodom na ljubo, da bo jo!

Da bi vi videli g. urednik, kako Janez zna! On pravi: Dolga imamo že sedaj veliko in poznalo se ne bo dosti, če vzamemo še kakih \$10.000 ali \$12.000 na posojilo. Kamor je šla krava, pa naj gre še tele, tako je povedal Kranjec svojim ovčicam. In nihče se ni drznil kaj ugovarjati svetemu možu, in tako je bila afera končana. Kranjec pa hodi v saloon in teta kot milijonar. Pa bo začelo grmeti, in tedaj ne bodejo več taki časi za Janeza.

Jolietški Slovenci, na noge, in pokažite, da se ne daste vedno vleči za nos od tacega lenuha! Kaj njemu mar če delavcem pogine, samo Janezu se mora dati, pa bode mo zveličani, drugače pa ne. Kristus je prišel reven na svet, reven je odšel, pri nas pa kakor hitro pride poba iz lemenata, pa ima že v dveh mesecih treh, da komaj vidi noge. Res je, da je vsak delavec vreden plačila, toda hinavci pa ne. Poznam dosti rojakov tu v Jolietu, ki ne gredo nikdar v cerkev, toda da jo župnik vsako leto nekaj dolarjev, pa jih pusti na miru, pa še nebesa jim obljubi.

Naj zadostuje, drugič pa še kaj. Pozdrav zavednim Slovincem, tebi vrli list pa mnogo predplačnikov. Vse-videž. Pueblo, Colo. Cenj, uredništvo. Kot član KSKJ si štejem v dolžnost, da povem svoje mnenje, kar se tiče 12. redne konvencije KSKJ, ki se bo vršila v Milwaukee, Wis. Torej bratje delegatje, tukaj je moje mnenje.

Naj se sprejme predlog, da se črta, oziroma izobči iz Jednote vsakega člana, ki bi povzročil kak nemir ali sovrašтво pri Jednoti, tako da pri KSKJ za take ljudi ne bo prostora, ki delajo zmešnjavo in sramoto že toliko let, in nakopujejo stroške Jednote, kakor skebje ali garjevi.

Da bode mo bolj na jasnem, naj povem takole: Kjer je štrajk, tam prav gotovo ni za-

rog, kakor ravno v katoliškem listu, ki je glasilo KSKJ. Obhajali so vse slovenske liste po Ameriki, obhajali so vse poštele osebe, in obhajali bi samega Kristusa, če bi se prikazal pred njim in jim zagrozil z bičem, ker se tako norčujejo z njega. Pa to bratje delegatje, še ni vse. Kolikor je meni znano, je bilo na zadnji konvenciji v So. Chicagu sklenjeno, da mora A. S. priobčevati vse dopise, pri- tožbe, itd. ki se tičejo KSKJ, bodisi, da so v korist Am. Sl. ali pa ne. Toda dragi bratje delegatje, povejte, če spoštujete A. S. svojo dolžnost. Uredništvo ne priobči nobenega dopisa če ni v reklamo za Am. Slo- venca. Ni mi treba dosti pisati o tem, ker vsak Slovenec v Ameriki dobro ve, da je to res,

Dalje na tretji strani.

Pure Rye Whiskey

Zisto naravno 6 let staro izganje prve vrste in garantirano od Zjed. držav. Serial št. 54925.

Zahtevajte "66" izganje. V zalogi po vseh boljših gostilnah.

steklenica \$1.00

THE
OHIO BRANDY
DISTILLING CO'Y.

6102 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Zdrav mož

je močan in plin življenja. Bolni mož se počuti utrujenega, vedno skrbi, je slaboten, onemogel in ne v redu. — Ako občutite kako te znake, ne obotavljajte takoj pričeti zdravljenje s

SEVERA'S BALSAM OF LIFE

(Severovim življenskim balsamom) ter se spravite na pot k zdravju. Drugi, ki so to storili, pravijo, da je tonika velike zdravilne vrednosti.

Popravi nepopravno in odpravi zapoko. Je splošna tonika za moške in ženske. Slabo krvnim ljudem posnjoži kri. Dispeptičnem ljudem vredi prebavne močnosti. Narodi jedila bolj okusna in prebavljiva. Cena 75c.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardovo olje). Zoper bolečine in okorelosti. Maslo samo za vsajno rabo. Cena 25c. in 50 centov.

Severa's Tab-Lax.

(Severovo Tab-Lax). Slabostno odvajalo. Za otroke in odrasle. Cena 10c. in 25 centov.

Zahtevajte samo Severovo Pripravo. Ako vas lekarnar ne more zaloziti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Slovenska unijska TISKARNA

Rojaki in društveni tajniki, ali pa- zite, da so vaše tiskovine vedno na- rejene v unijski tiskarni? Naša tiskarna je popolno založna s najbolj modernimi tiskami, okrasni in s vsem tiskarskim materialom in je največja slov. unijska tiskarna.

NAJNIŽJE CENE

vsem tiskovinam za vsako društvo, trgovca ali posameznika računamo vedno pri nas.

GARANTIRANO DELO

da ste zadovoljni s tiskovino in da se izdela natančno, kakor želite. Predno se obrnete kam drugam, pišite k nam po cene za vaše tiskovine, ki jo pot- rebujete. Pri nas je vedno ceneje.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Najstarejši slovenski dvotednik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

